

NOVÉ KNIHY

Vasudevan D. M., Sreekumari S., Vaidyanathan K. **Úvod do všeobecnej a klinicky aplikovanej biochémie.** Bratislava: Balneothermia 2015, 671 s. ISBN 978-80-970156-8-8.

Recenzované dielo učebnice troch indických profesorov je prvým slovenským vydaním tohto diela, ktoré vzniklo prekladom jej šiesteho vydania z roku 2011.

V prvej časti autori vysvetľujú chemické základy života, v druhej metabolizmus, v tretej objasňujú základy klinicky aplikovanej biochémie, v štvrtej problém výživy, v piatej a šiestej uvádzajú základné aspekty molekulovej biológie, v siedmej hormóny a v ôsmej uvádzajú vybrané kapitoly aplikovanej biochémie. Záver tvoria tabuľky v ktorých sú uvedené použité skratky, referenčné hodnoty a index.

Už z tohto tézovitého náčrtu obsahu diela vyplýva, že sa venuje prakticky všetkým najdôležitejším otázkam biochémie od chemických štruktúr, cez popis ich mechanizmu účinku, biotransformačnej premeny životne dôležitých látok až po ich význam v klinickej praxi a riešenie ich deficitu.

Analýza obsahu a formy diela ako aj spôsob, ako interpretujú jednotlivé poznatky, ukazuje, že je napísané

vhodným didaktickým spôsobom, s uvedením principiálnych fyzikálno-chemických zákonov, zákonitostí, vlastností a poznatkov aktualizovaných až do súčasnosti.

Najdôležitejšie poznatky sú sústredené vo forme rámcov, v ktorých je uvedená stručná podstata toho, čo musí študent vedieť, aby pochopil ďalšiu materiu. Jednotlivé dôležité poznatky sú farebne odlišené, čím sa interpretujú názornejšie a ľahšie na pochopenie. Sympatickým bonusom učebnice je skutočnosť, že najdôležitejšie objavy sú podložené základnými biografickými údajmi o autoroch, s uvedením aj ich portrétu a dátumu objavu. Takto sú uvedení všetci nositelia Nobelových cien, principiálnych objavov a poznatkov.

Na preklade diela sa podieľalo mnoho odborníkov, čím sa zaručila kvalita prekladu.

Ich prácu výborne koordinoval prof. RNDr. Jozef Čársky, CSc., emeritný profesor Lekárskej fakulty UK, Bratislava, ktorý bol aj editorom slovenského vydania.

Záverom možno konštatovať, že na náš trh sa dostáva učebnica, ktorá môže byť vhodnou učebnicou nielen pre lekárske a farmaceutické, ale i pre prírodovedecké a chemické fakulty.

J. Čižmárik

Chismatullinová N. Z. **Praktická apiterapia.** Perm: 2012, 345 s. ISBN. 978-80-971930-0-3.

V ostatnom čase sme zaznamenali v oblasti liečenia včelími produktmi a ich preventívneho používania, čiže v apiterapii, určitú renezanciu ich využívania v terapeutickú praxi.

Dokladom tohto stavu je aj recenzovaná publikácia Nailje Ziafutdinovej Chismatullinovej, zaslúžilej lekárky Ruskej federácie a laureátky medaily E. Daškovovej Akadémie prírodných vied Ruska, ktorá sa v tejto publikácii pokúsila popísať stav v tejto oblasti medicíny a farmácie.

V diele postupne popisuje využitie včelieho jedu, medu, peľu a pergy, propolisu, včelej materskej kašičky, vosku, apisanu, liekov z vijačky voštinovej a včelieho

plodu. Následne popisuje stav v litofágii a geofágii a liečenie bahnom.

V ďalšej časti potom popisuje jednotlivé liekové formy s obsahom včelích produktov.

Jadrom diela je popis využitia včelích produktov pri liečení rôznych ochorení, ktoré sa dosiahli na niektorých klinikách a nemocniciach v Rusku. Podkladom tejto časti sú najmä autorkine originálne výsledky z jej bohatej terapeutickú praxi.

Analýza obsahu a formy jednotlivých častí tohto diela ukazuje, že autorka objektívne interpretuje interakcie včelích produktov a ich kombinácii s organizmom, ich mechanizmus účinku, biochemické aspekty a dávkovanie.

Kniha spĺňa predpoklady praktickej príručky apiterapie, nielen pre odborníkov ale i pre laickú verejnosť.

J. Čižmárik